

Vedlegg I:

Innspillinger:

2013:

Peter Tchaikovsky: The Swan Lake, op. 20,
Neeme Järvi, conductor, James Ehnes, violin, Johannes Wik, harp, Melina Mandozzi, leader,
Øyvind Bjorå, guest leader. Chandos 5142 (2) 2013

Frederick Delius: Delius in Norway, Norwegian Bridal Procession, Paa Vidderne, Two Songs
from the Norwegian, Sleigh Ride, Folkeraadet, On Hearing the first Cuckoo in Spring, Eventyr.
Sir Andrew Davis, conductor, Ann-Helen Moen, soprano, Bergen Philharmonic Orchestra.
Chandos CHSA 5131 2013

Hector Berlioz: Overtures, Le Corsaire, op. 21, Overture to 'Béatrice et Bénédict', Overture to
'Les Francs-juges', op. 3, Le Carnaval romain, op. 9, Waverley, op. 1, Le Roi Lear, op. 4,
Overture to 'Benvenuto cellini', op. 23. Sir Andrew Davis, conductor, Bergen Philharmonic
Orchestra. Chandos CHSA 5118 2013

Johan Svendsen: Orchestral Works, Vol. 3, Norwegian Artists' Carnival, Op. 14, Concerto for
Violin and Orchestra, Op. 6, Two Icelandic Melodies, Symphony No. 1, Op. 4. Marianne
Thorsen, violin, Neeme Järvi, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Chandos Chan
10766 2013

Sergej Prokofiev: Symphony No. 6, op. 111, Lieutenant Kijé, op. 60, The Love for Three
Oranges, op. 33b.
Andrei Bondarenko, baritone, Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra
BIS-SACD-1994 2013

2012:

Sergej Rachmaninov:

The Isle of the Dead, op. 29, The Rock, op. 7, Symphonic Dances, op. 45
Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. BIS-SACD-1751 2012

Peter Tchaikovsky: The Sleeping Beauty

James Ehnes, violin, Robert deMaine, cello, Neeme Järvi, conductor, Bergen Philharmonic
Orchestra. Chandos CHSA 5113(2) 2012

Samuel Barber:

Concerto for Cello and Orchestra, op. 22, Sonata for Cello and Piano, op. 6, Adagio for
Strings, op. 11. Christian Poltéra, cello, Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic
Orchestra. BIS-SACD-1827 2012

Johan Svendsen: Orchestral Works Vol. 2

Norwegian Rhapsody No. 3, op. 21, Norwegian Rhapsody No. 4, op. 22, Concerto for Cello
and Orchestra, op. 7, Symphony No. 2, op. 15. Truls Mørk, cello, Neeme Järvi, conductor,
Bergen Philharmonic Orchestra. Chandos Chan 10711 2012

Olivier Messiaen: Turangalila-Symphonie

Steven Osborne, piano, Cynthia Millar, ondes martenot, Juanjo Mena, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Hyperion CDA67816 2012

George Gershwin: Piano Concerto in F, Rhapsody in Blue, Second Rhapsody, variations on 'I Got Rhythm'. Freddy Kempf, piano, Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. BIS-SACD-1940 2012

Johan Halvorsen: Orchestral Works vol. IV: Rhapsodie norvégienne Nos. 1 and 2, Norwegian Bridal Procession, Passacaglia, op. 20, No. 2, Dance Scene from 'Queen Tamara', Symphonic intermezzo from 'The King', Norwegian Festival Overture, op. 16, Norwegian Fairy Tale Pictures. Melina Mandozzi, violin, Ilze Klava, viola, Neeme Järvi, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Chandos Chan 10710 2012

Luciano Berio: Orchestral Realisations. Rendering for Orchestra after fragments for Symphony No. 10 in D major, Sonata Op. 120 No. 1 Clarinet Sonata by Johannes Brahms, Sechs Frühe Lieder, from Lieder und Gesänge 'aus der Jugendzeit' by Gustav Mahler. Roderick Williams, baritone, Michael Collins, clarinet, Edward Gardner, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Chandos Chan 5101 2012

Ørjan Matre: InsideOut

Prologue, Chant, A Leaf falls in Loneliness, Inside Out-Concerto for Clarinet and Orchestra. Rolf Borch, clarinet, tanja Orning, cello, Tora Augestad, vocal, Marius Hesby, trombone, Juanjo Mena, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Aurora 2012

Neeme Järvi: Highlights from a remarkable 30-year recording career (compilation)
Johan Halvorsen: La Mélancolie, Bojarernes Indtogsmarsch, Johan Svendsen: Träume.
Chandos Chan 241-44 2012

Felix Mendelssohn: The Complete Symphonies, String Symphonies and Concertos (compilation). BIS-2002 2012

2011:

Igor Stravinsky: The Firebird, Stravinsky's orchestrations and arrangements of Tchaikovsky: Pas-de-Deux, Sibelius: Canzonetta, Chopin: Nocturne in A flat Major, Grande Valse Brillante. Stravinsky: Greeting Prelude. Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra
BIS-SACD-1874 2011

Johan Svendsen: Orchestral Works Vol. I; Karneval I Paris, op. 9, Romeo und Julia, op. 18, Fest-Polonaise, op. 12, Romanze, op. 26, Träume, Zorahayda, op. 11, I fjol gjætt'e Gjeitinn, Sæterjentens søndag, Norwegian Rhapsody No. 1 & 2. Marianne Thorsen, violin, Neeme Järvi, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Chandos 10693 2011

Franz Liszt: Piano Concerto No. 1 in E flat major, Piano Concerto No. 2 in A major

Edvard Grieg: Piano Concerto in A major. Stephen Hough, piano, Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Hyperion CDA67824 2011

Max Bruch: Violin Concerto No 1, Romance in F-major, String Quintet in A-minor. Vadim Gluzman, violin, Andrew Litton, conductor. BIS 2011

Igor Stravinsky: The Rite of Spring, Petrouchka
Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. BIS-SACD 2011

Johan Halvorsen: Orchestral Works Vol. III
Symphony No 3, Sorte Svaner, Bryllupsmarsch, Rabnabryllaup uti Kraakjalund, Fossegrimen, Bergensiana. Ragnhild Hemsing, Hardanger fiddle, Marianne Thorsen, violin
Chandos 2011

Catch Light:

Nils Henrik Asheim: Catch Light, Gisle Kverndokk: Initiation, Henrik Hellstenius: By the voice a faint light is shed, Jon Øyvind Ness: Mad Cap Tootling. Peter Herresthal, violin, Peter Kates, percussion, Bergen Philharmonic Orchestra, Oslo Philharmonic Orchestra, BIT20 Ensemble
ACD5066

2010:

Sergei Prokofiev: Piano Concerto No 2 in G minor, op. 16, Piano Concerto No 3 in C major, op. 26, Piano Sonata No 2 in D minor, op. 14. Freddy Kempf, piano, Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. BIS-SACD 2010

Johan Halvorsen: Orchestral Works Vol. I
Symfoni nr. 1, Mascarade suite, Air Norvegienne, La Melancholie, Bojarenes inntogsmarsj
Neeme Järvi, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Chandos 2010

Johan Halvorsen: Orchestral Works Vol. II
Symphony No 2, Suite Ancienne, Bryllupsmarsj, Andante Religioso, Norske danser 1 – 3, Veslemøys sang. Marianne Thorsen, violin, Neeme Järvi, conductor. Chandos 2010

Rozsa, Serly and Bartók: Miklós Rózsa: Viola Concerto, op. 37, Béla Bartók: Viola Concerto, Tibor Serly: Rhapsody for Viola and Orchestra. Andrew Litton, conductor, Lawrence Power, viola. Hyperion 2010

Knut Vaage: Gardens of Hokkaido

Gardens of Hokkaido, for Piano and Orchestra, Cyclops, Chaconne
Einar Røttingen, piano, Gro Sandvik, flute, Turid Kniejski, harp, Ingar Bergby, Eivind Aadland, Ole Kristian Ruud, conductors. Aurora 2010

Leif Segerstam: Symphony No. 81, Symphony No. 162 (Doubling the Number for Bergen), Symphony No. 181 (Names itself when played). Leif Segerstam, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra. Ondine 2010

Vedlegg 2: Utenlandsturneer 2010-2013

Årstall	Land	Byer	Konserthus	Dirigent	Solist	program	Ant. Kons
2013	Storbritannia	Edinburgh	Usher Hall	Andrew Litton	Christian Ihle Hadland	Delius: Paa Vidderne	1
		Gateshead	The sage	Andrew Litton	Christian Ihle Hadland	Grieg: Klaverkonsert / Peer Gynt suite nr. 1	1
		Leeds		Andrew Litton	Christian Ihle Hadland	Strauss: Ein Heldenleben	1
		Manchester	Bridgewater Hall	Andrew Litton	Jean-Yves Thibaudet	Beethoven: Klaverkonsert nr. 3	1
		Coventry	Warwick Arts Centr	Andrew Litton	Christian Ihle Hadland	Prokofiev: Romeo og Julie	1
		Basingstoke	The Anvil	Andrew Litton	Christian Ihle Hadland	Liszt: Klaverkonsert nr. 2	1
		Southend		Andrew Litton	Christian Ihle Hadland		1
2012	Nederland	Amsterdam	Concertgebouw	Andrew Litton	Lars Vogt	Röntgen: Ballade over en norsk folketone	1
						Grieg: Klaverkonsert	
	Tyskland	Wiesbaden	Kurhaus	Andrew Litton	Tine Thing Helset	Rakhmaninov: Symfoni nr. 2	1
						Berlioz: Romersk karneval, ouverture	
						Tomasi: Trompetkonsert	
						Hagerup Bull: Trompetkonsert nr. 1	
						Prokofiev: Romeo og Julie, utdrag	
						Berlioz: Romersk karneval, ouverture	1
						Grieg: Klaverkonsert	
2011	Sverige	Göteborg	Göteborgs konsertf	Andrew Litton	Martin Grubinger	Grieg: Peer Gynt suite nr. 1	1
		Bielefeld	Oetkerhalle	Andrew Litton	Martin Grubinger	Wallin: Das war Schön, konsert for slagverk o	1
	Tyskland	Köln	Philharmonie	Andrew Litton	Martin Grubinger		1
		Düsseldorf	Tonhalle	Andrew Litton	Martin Grubinger	Rakhmaninov: Symfoni nr. 2	1
		Heidelberg	Stadthalle	Andrew Litton	Martin Grubinger	Tsjaikovskij: Symfoni nr. 6	1
	Østerrike	Linz	Brucknerhaus	Andrew Litton	Martin Grubinger	Wagner: Den flygende hollender, ouverture	1
		Wien	Konzerthaus	Andrew Litton	Martin Grubinger	Abe: Prism Rhapsody	1
		München	Philharmonie	Andrew Litton	Martin Grubinger		1
	Tyskland	Berlin	Philharmonie	Andrew Litton	Martin Grubinger		1
		Stuttgart	Liederhalle	Andrew Litton	Martin Grubinger		1
		Frankfurt	Alte Oper	Andrew Litton	Martin Grubinger		1

2010	Sverige England	Stockholm London Derby	Stockholm konsertt Cadogan Hall	Andrew Litton Andrew Litton Andrew Litton	Heidi Grant Murphy Heidi Grant Murphy	Mahler: Symfoni nr. 10 / Klaverkvart. Mahler: 4 / Mozart: Grieg: Peer Gynt suite 1 / Mozart: Mahler: 4 / Sjostakovitsj: 5 / fiolinkonsert Prokofjev: 5 / Klaverkonsert 3 Grieg: Klokkeklang / Per Gynt suite 1	1 1 1 2
		Gateshead	The Sage	Andrew Litton	Julian Rachlin Freddy Kempf		

Vedlegg III – Sammenstilling av resultatindikatorer 2010-2013

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER					
Beskrivelse	2010	2011	2012	2013	Snitt 10-13
1.1.1 Totalt antall publikum	78018	112428	83770	90186	91101
1.1.1.1 Herav antall publikum i Den Kulturelle Skolesekken (grunnskolen)		7510	3300	3238	
1.1.1.2 Herav antall publikum i Den Kulturelle Skolesekken (videregående)		0	0	0	
1.1.2 Antall publikum på konserter rettet mot barn og unge	19404	22104	14721	18672	18724
1.1.3 Antall publikum på billetterte arrangement	75718	100618	83227	75256	83705
1.1.4 Antall publikum i egen konsertsal/fast arena	66158	76349	72937	64598	70011
1.1.5 Antall publikum på turnékonserter i Norge	2359	2719	5027	1945	3012
1.1.6 Antall publikum i utlandet	4947	17000	3006	6093	7762
1.1.7 Antall publikum på symfonikonserter	56117	86013	64286	64219	65659
1.1.8 Antall publikum på kammerkonserter	4600	2160	6250	6480	4873
1.1.9 Antall publikum på andre konsert- og forestillingsformer	21901	24255	13234	19487	19719
1.2.1 Totalt antall konserter	96	108	109	107	105
1.2.2 Antall konserter rettet mot barn og unge	23	24	18	30	24
1.2.3 Antall konserter i egen konsertsal/fast arena	67	78	85	75	76
1.2.4 Antall turnékonserter i Norge	9	7	10	7	8
1.2.5 Antall konserter i utlandet	5	11	3	7	7
1.2.6 Antall symfonikonserter	77	76	71	66	73
1.2.7 Antall kammerkonserter	15	10	26	23	19
1.2.8 Antall andre konserter og forestillingsformer	19	22	12	18	18
1.2.9 Antall transmisjoner	18	15	13	15	15
1.2.10 Antall utgitte CD-innspillinger	6	7	11	5	7
2.2.1 Totalt antall framførte verk	157	234	284	200	219
2.2.1.1 Herav orkesterverk		212	206	138	
2.2.1.2 Herav kammermusikalske verk		22	78	62	
2.2.2 Antall urframføringer	1	1	2	4	2

2.2.3 Antall norske samtidsverk komponert de siste 50 år	3	13	10	9	9
2.2.3.1 Herav orkesterverk		13	1	9	
2.2.3.2 Herav kammermusikalske verk		0	9	0	
2.2.4 Antall utenlandske samtidsverk komponert de siste 50 år		39	16	10	
2.2.4.1 Herav orkesterverk		39	7	10	
2.2.4.2 Herav kammermusikalske verk		0	9	0	

Vedlegg 4:

Sammenstilling av strategiplan for kunstnerisk virksomhet og formidling og tiltak for måloppnåelse

I det nedenstående refereres relevante utdrag fra strategiplanen for fireårs-perioden, og der tiltak og resultater kommenteres under hvert delmål/strategi.

Hovedmål 1: Sterk og tydelig kunstnerisk virksomhet

- Bergen Filharmoniske Orkester skal være et internasjonalt toneangivende symfoniorkester som ut fra sin kvalitet etterspørres på de viktigste konsertarenaer hjemme og ute og tiltrekker seg de beste musikere, dirigenter, solister og komponister, og som gjennom sine programmer og fremførelser berører og engasjerer et bredt sammensatt publikum.

Delmål og strategier/tiltak:

a. Repertoar og programplanlegging

- Repertoaret som fremføres i løpet av en sesong (august-juni) skal:
  - Ha stor bredde.
  - Jevnlig presentere de mest kjente verkene i orkesterlitteraturen.
  - Tilpasses hensynet til orkestrets kunstneriske utvikling.
  - Gjøre det mulig å engasjere ettertraktede dirigenter og solister.
  - Inneholde norsk musikk og verk av vestlandskomponistene spesielt.
  - Inneholde viktige verk av nålevende komponister og verk komponert de siste 50 år.
  - Ha 2-3 urfremføringer av norske og internasjonale komponister, alene eller i samarbeid med andre fremføringsinstitusjoner.
  - Inneholde 2-3 sceniske eller konsertante operaproduksjoner.
  - Inneholde sentrale verk for kor og orkester.
  - Koordineres med og avstemmes mot abonnementsstrategien.
  - Inneholde prosjekt/verk i ulike formater tilpasset ulike arenaer og målgrupper, herunder mindre prosjekter med oppsøkende program.
  - Inneholde minst 2 populærprogram for nye publikumsgrupper, herunder minst en friluftskonsert eller "off-broadway-arena".
  - Vektlegge fortsatt utvikling og kvalitetsforbedring av formidlingsprogrammene rettet mot barn og unge, herunder to hele uker med konserter/prosjekter for barn, unge og studenter.
  - Inneholde programelementer som retter seg mot et etnisk mangfoldig publikum og som bidrar til repertoarmessig utvikling.
  - Ha ett til to gjestespill på egen arena

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

De nevnte strategier fungerer i praksis som tiltakspunkter i planleggingen og har i store trekk vært fulgt opp gjennom de konkrete sesongplaner.

Når det gjelder delstrategiene i kulepunktene over, bør man ikke vurdere en enkelt sesong, men se flere sesonger i sammenheng. Sett under ett svarer våre kunstneriske sesongprogram i stor grad på delmålet og strategiene nevnt over. Det vises for øvrig til de relevante punkter i evalueringsskjemaet for utdyping. Av nyere tiltak skal dog nevnes:

- *Flere studentkonserter*
- *Matinekonserter*
- *Edvard Grieg piano-konkurranse*
- *Flashmob-konserter*
- *«Musikk for minnet»-prosjekt*

b. Dirigenter

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal søke å engasjere dirigenter som :
  - Kan inspirere og utvikle orkesteret, og dermed bidra til kunstnerisk vekst.
  - Er nye norske dirigenttalenter, enten som gjestedirigenter eller ved at de tilbys et tettere samarbeid som assistentdirigenter.
  - Vi mener vårt publikum ønsker å møte.
  - Representerer andre repertoarmessige, musikalske, metodiske og kunstneriske innfallsvinkler enn våre faste dirigenter.
  - Kan brukes som et virkemiddel for å tiltrekke seg interessante solister
  - Vil bidra i formidlingsprogram og kontaktskapende utadrettet virksomhet.

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal fortrinnsvis ha følgende dirigentstruktur:
  - Sjefdirigent/kunstnerisk leder, som skal være den fremste dirigentprofil og en kunstnerisk profil utad, og som aktivt kan brukes i publikumsutvikling og omdømmebygging.
  - Første gjestedirigent, fortrinnsvis med internasjonal appell.
  - Assistentdirigent, fortrinnsvis ungt norsk dirigenttalent.

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal fortrinnsvis ha:
  - Minimum ha 5-6 toppdirigenter per sesong utover sjefdirigent og første gjestedirigent.
  - Minimum 2 norske gjestedirigenter per sesong inklusiv assistentdirigent.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse :

Strategipunktene er også her å forstå som konkrete tiltakspunkter, og vi kan vise til høy måloppnåelse. Foruten den beskrevne dirigentstruktur har vi en meget interessant og relevant serie av gjestedirigenter på høyt nivå som godt svarer opp på delmålet. Fornyelsen av engasjementet av Andrew Litton frem til 2015 var vellykket. Engasjementet av Ed Gardner er svært betydningsfullt for fremtiden. Juanjo Mena som første gjestedirigent har komplettert vår samlede dirigentprofil svært godt. Ordningen med assistentdirigent fungerer også godt og gir omdømmemessig kredit .

c. Solister

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal søke å engasjere solister som:
  - Passer til de verk vi ønsker å fremføre.
  - Vi mener vårt publikum ønsker å møte.
  - Våre dirigenter og vi selv ønsker å jobbe med og som kan inspirere orkestret.
  - Er unge norske solisttalenter.
  - Kan brukes som et virkemiddel for å tiltrekke oss interessante dirigenter.
  - Er norske solister på et høyt nivå.

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:
  - Ha minimum 4 toppnavn per sesong.
  - Fortsette ordningen med en Residensmusiker som opptrer med orkesteret minimum 3 ganger i løpet av sesong og som kan bidra med foajekonsserter, mesterklasser mv.
  - Benytte egne musikere som solister så ofte det er hensiktsmessig og mulig.

Kommentarer vedr tiltak måloppnåelse

Også her er strategipunktene i stor grad tiltakspunkter og vi kan vise til stor grad av måloppnåelse. Ordningen med residensmusiker er også meget vellykket.

d. Musikkfaglige virkemidler

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:
  - Arbeide for å styrke den enkelte musikers kompetanse og faglige utvikling og øke orkesterets kunstneriske kvalitet.
  - Gjennom gruppelederne i orkestret søke å følge opp og om nødvendig iverksette tiltak for å utvikle den enkelte musikers kompetanse i gruppen.
  - Gjennom gruppelederne - evt i samråd med kunstnerisk leder - ved behov iverksette systematiske og jevnlig prøver med gruppen for å utvikle denne og eventuelt samspillet mellom andre grupper.
  - Jevnlig gå gjennom og oppgradere instrumentparken.

Kommentarer vedr tiltak og måloppnåelse:

Kompetanseheving og faglig utvikling for musikerne skjer for gjennom det repertoar og de dirigenter som velges. Slik sett pågår dette arbeid kontinuerlig. Og det har blitt satt større fokus på et systematisk opplegg for gruppeprøver.

e. Turneer

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:
  - Jevnlig gjøre turneer
    - På Vestlandet - fordi vi er eneste symfoniorkester i regionen.
    - Nasjonalt og internasjonalt - som en av oppgavene som nasjonalorkester.
  - Gjennom turneer medvirke til at orkesterets kvaliteter synliggjøres samt merkenavn og omdømmet styrkes.
  - Gjennom turnering nødvendiggjøre og motivere til kompetanseheving og legge grunnen for videre kunstnerisk vekst.
  - Gjennomføre 2 internasjonale turneer eller gjestespill hver sesong.
  - Søke å gjennomføre jevnlig konsert i Oslo Konserthus eller DNO & Ballett.
  - Søke å gjøre jevnlig utvekslingskonserter med OFO, SSO eller TSO
- For utenlandsturneer og gjestespill skal:
  - Norske verk og verk fra det symfoniske kjernerepertoaret programmeres.
  - Kunstnerisk leder/sjefdirigent skal som hovedregel dirigere. Andre dirigenter skal kunne benyttes dersom det er naturlig.
  - Solister velges ut fra internasjonal etterspørsel, "døråpner-kompetanse" og ut fra solistenes bidrag til orkesterets kunstneriske vekst og identitet.
  - BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER være kunstnerisk best mulig forberedt. Det skal settes av tilstrekkelig prøvetid og det skal gjøres konserter med turneprogrammet for vårt publikum i Bergen før avreise.
  - Vi søke å forbedre logistikken. Det skal etterstrebtes et smidig og minst mulig belastende reiseopplegg.
  - Finansieringen som hovedregel være prosjektorientert.
  - BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER pleie nettverket til de agenter som organiserer våre turneer og de arenaer vi ønsker å bli invitert til.

Kommentarer vedr tiltak og måloppnåelse:

Det vises til redegjørelse under relevante punkter i evalueringsskjemaet samt eget vedlegg vedrørende utenlandsturneer i perioden. Det har vært varierende grad av måloppnåelse i perioden. 2012 ble et svakt turneår. Utfordringene er store, først og fremst kostnadmessig og finansielt. I praksis har vi ikke finansiell kapasitet til mer enn én utenlandsturne pr år i snitt. De finansielle tilbud fra turnearrangør har heller ikke bedret seg.

f. Innspillinger

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:
  - Gjennom innspillinger synliggjøre orkesterets kvaliteter og bygge vårt merkenavn og omdømme. Innspillingsprosjekter nødvendiggjør og motiverer til kompetanseheving og ytterligere måloppnåelse i organisasjonen, og gode resultater vil bygge vår kollektive selvtillit og kunstneriske vekst. For å holde vår norske musikalske arv levende og for å videreutvikle og formidle vår norske samtidsmusikk vil vi regelmessig spille inn norske verk.
  - Spille inn 4 CDer hver sesong, fortrinnsvis på internasjonale plate/medieselskaper. Repertoaret bestemmes ut fra det repertoar vi anser er strategisk best koblet til orkestrets kunstneriske virksomhet og linje forøvrig, en antatt etterspørsel fra vårt publikum, samt ut fra det aktuelle plateselskaps repertoarønsker.
  - Det skal spilles inn minst en CD med norsk eller nordisk musikk hvert annet år, fortrinnsvis med en dirigent som er spesialist innen dette repertoaret.
  - Innspillinger skal fortrinnsvis skje med vår kunstneriske leder/sjefdirigent.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Strategipunktene er også er å forstå som tiltakspunkter. Og vi kan vise til meget høy grad av måloppnåelse og overoppfyllelse mht volum . Antall innspillinger ligger over måltallet på 4. De fleste innspillinger er stadig svært suksessfulle og mottar tildels svært gode omtaler internasjonalt. Dette er fortsatt ett av orkestrets viktigste kunstneriske utviklingstiltak og omdømmemessig viktigste satsninger.

g. Bergen Filharmoniske Kor/Edvard Grieg Kor

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:
  - Ha et kunstnerisk og administrativt velfungerende kor.
  - Utvikle BFK mot et høyest mulig nivå ut fra de arbeidsbetingelser som per i dag gjelder for et ikke-profesjonelt kor.
  - Ha kormester på høyt kunstnerisk nivå
  - Gi BFK så gode arbeidsforhold som mulig. Dette gjelder fortrinnsvis gode øvelokaler og seminarer.
  - Via BERGEN FILHARMONISKE ORKESTERs markedsavdeling stå til disposisjon for utarbeidelse av nødvendig materiell og annonser for BFK.
  - Ved behov benytte Edvard Grieg Kor som kvalitetsstyrkende supplement ved våre korproduksjoner.
  - Stille seg bak arbeidet for konsolidering og styrking av Edvard Grieg Kor som profesjonelt kor i Bergen og som kan integreres i vår kunstneriske virksomhet

Kommentar vedr måloppnåelse:

Våre korproduksjoner har vist en stadig stigende kvalitet og er ofte blant sesongens viktigste satsninger. Kontrakten med kormester forlenget med tre år.

Hovedmål 2: Bredt publikumstilbud og høy publikumsoppslutning

- Bergen Filharmoniske Orkester skal gjennom konserter i Grieghallen og på andre fremførelsesarenaer, i ulike formater og gjennom ulike medier være det foretrukne møttestedet for alle på Vestlandet som lar seg begeistre av klassisk musikk
- Turneer, oppsøkende virksomhet, innspillinger og digitalt distribuerte fremførelser skal nå et stort og mangfoldig publikum.
- Samlet antall live publikummere bør ikke være lavere enn 90000 per år, og bør fortrinnsvis overstige 100000 per år.

Delmål og strategier/tiltak:

a. Synliggjøring og informasjon

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:
  - Bygge videre på det styrkede merkenavn og omdømme vi har oppnådd de senere år gjennom vår kvalitetsheving, programarbeidet og den økte aktiviteten.
  - Profileres som den viktigste musikkinstitusjonen i Bergen og på Vestlandet, og som ett av to nasjonalorkestre.
  - Kontinuerlig nå aktuelle mediekkanaler og søke å oppnå bredest mulig redaksjonell omtale av virksomheten, orkestret, enkeltkunstnere og de enkelte prosjekter og programmer.
  - Ha en hjemmeside som er:
    - aktuell, informativ, attraktiv og inviterende
    - brukervennlig innrettet og alltid oppdatert
    - kunderettet for salg av billetter, abonnement og produkter
  - Anvende sosiale medier i kommunikasjon ut mot publikum, gamle så vel som nye målgrupper.
  - Før utenlandsturneer og CD-lanseringer vurdere å benytte PR-medarbeidere i andre land. Den norske utenriksstjenesten skal alltid holdes informert om vår utenlandsaktivitet og søkes som samarbeidspartner på hvert prosjekt.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse :

Tiltakene er beskrevet i stor grad i selve planen. Vi kan vise til høy grad av måloppnåelse på dette området.

b. Tilgjengelighet, formidling og inkludering

- BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:
  - Søke å nå et større sosialt, etnisk og aldersmessig mangfoldig publikum.
  - Jevnlig gjennomføre gratis friluftskonsert i Bergen.
  - Jevnlig gjøre prosjekter i Bergen og søke samarbeidspartnere som synliggjør orkesterets samfunnsrolle og lokale forankring.
  - Utvikle alternative konsertkonsepter tilpasset nye publikumsgrupper.
  - Jevnlig gjennomføre oppsøkende programmer – med ulike ensemblestørrelser på ulike arenaer i Bergen og nærområdene.
  - Søke å utnytte ulike digitale medier til distribusjon og tilgjengeliggjøring av våre kunstneriske produksjoner.
  - Etablere «digital konsertsal» i forbindelse med moderniseringen av Grieghallen
  - Søke samarbeid med lyd- og bildeprodusenter for opptak og distribusjon.
  - Fortsette samarbeidet med NRK om lyd- og bildeopptak og radio-/TV-transmisjoner.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Tiltakene i strategiplanen er for en stor del blitt gjennomført og det kan vises til en god utvikling på dette området. Se relevante punkt i evalueringsskjemaet.

c. Formidling til barn og unge

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:

- Søke å utvikle sitt formidlingsprogram og vektlegge fortsatt utvikling og kvalitetsforbedring av formidlingsprogrammene rettet mot barn og unge, i samarbeid med skoleverket, Den kulturelle skolesekken, Hordaland fylke og evt Rikskonsertene, med spesielt fokus på følgende punkter:
  - Involvering av orkesterets musikere mer direkte i utdannings- og formidlingsprogrammet.
  - Satse mer på dyptgående prosjekter hvor elevene spiller selv og får erfare hva musisering og lek med lyd handler om. Dette kan også involvere komponister og bestillingsverk etc.
  - Videreutvikle dagens Bli Inspirert! prosjekt med mål om at elever i Bergens grunnskole skal obligatorisk møte orkesteret tre ganger i løpet av skoletiden. Utvikle bruken av skolens internettplattform bedre enn i dag.
  - Utvikle konsepter hvor de interaktive mulighetene på internett utnyttes bedre. Videreføre samarbeidet med Grieg Music Education.
  - Utvikle formidlingsprosjekter i forbindelse med turnering både nasjonalt og internasjonalt.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Formidlingsprogrammet overfor b&u har vært utviklet, ikke så mye i omfang som i innhold. Familieriens julekonsertprogram og tilhørende digitale julekort skal særlig nevnes. Programmet utvides til å omfatte 2.klassinger fra og med 2014.

d. Konserter på Vestlandet

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal :

- Fortsette våre oppgaver på hele Vestlandet og utvikle vår synlighet utenfor Bergen. Vi vil gi publikum i hele regionen kjennskap til og fortrolighet med klassisk musikk og eierskap til orkesteret.
- Gjøre 6-8 konserter pr sesong i Hordaland og Sogn og Fjordane utenom Bergen, herunder:
  - Hardingtonar og Gloppen Musikkfestival
  - opp til 4 konserter i Sogn og Fjordane
  - Oseana Kunst og Kultursenter

\

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Vestlandssatsningen har fortsatt gjennom perioden,. En ny satsning har vært konsertserien i Oseana.

e. Helhetlig opplevelse, kundeservice og opplysning

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:

- Søke å ivareta og videreutvikle et helhetlig opplevelses- og servicekonsept for vårt publikum på vår faste konsertarena, herunder vurdere ivaretagelsen av de ulike elementer som:
  - Billettsalg og informasjon, programutforming og -salg, kallesignaler, servering, produktsalg, tidspunkt konsertstart, plassvisning, sikkerhet, eldre/uføres særskilte behov osv.
  - Utsmykning/visuelle virkemidler på podium.
  - Nye og mer frekvente konsertintroduksjoner og foredragsserier, supplere enkelte konsertkvelder med etterarrangementer, kammerkonsserter mv.

Dette fordrer også tett dialog og samhandling med Grieghallen as.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Det nye foajekonseptet «Tett på» er blitt introdusert , jfr siste kulepunkt over. Det er etablert et eget service- og salgspunkt på andre i foajéplan ved de fleste av våre konserter, i samarbeid med Harmoniens Venner. - Et nytt programheftekonsept er introdusert. - Det er etablert egne informasjonsskjermer for BFO i spissen på første foajéplan. - Grieghallen moderniseres i 2013 og 2014.

f. Høyere billettinntekter og større publikum

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:

- Øke publikumsbesøket og billettinntektene på egne konserter i Grieghallen. Rekruttering av abonnenter prioriteres, og målet innen 2015 er å ha 1000 i torsdagsseriene og 750 i fredagsseriene. Etter hvert som abonnementsmålet er i

ferd med å nås, skal arbeidet for å øke løssalget intensiveres, der løssalgsstrategier utvikles og iverksettes.

- Videreføre strategiene utarbeidet sammen med StillArts, også etter avsluttet samarbeid fra sesongen 11-12. Det gjelder "årshjulet" for aktivitetene, førpremierer, lang salgsperiode, salgsstrategier gjennom både massekommunikasjon og "word of mouth".
- Møte våre abonnenter vennlig, med profesjonell service. Førsteårs-abonnenter skal følges opp spesielt for å inkluderes hos oss. Incentiver tilbys for å avansere til lengre serier.
- Bruke våre abonnenter som kanal for å nå nye musikkinteresserte publikummere, både for abonnement og løssalg. Ambassadørordning videreutvikles.
- Gjennom orkesterets web gjøre det enkelt for publikum å handle og hente informasjon på nettet; billetter, abonnement og CDer.
- Videreutvikle digitale løsninger med sikte på dialogmarkedsføring.
- Utvikle tekniske løsninger for tilfang av løssalgskjøpere fra billettsystem til kundedatabase med publikumsrekruttering som formål.
- Gi populærproduksjoner rettet mot et annet publikum enn vårt kjernepublikum høy prioritet innen markedsføringsaktiviteter og salg.
- Videreutvikle vår synlighet og markedsføring også på vår faste arena gjennom dialog med Grieghallen AS om våre ønsker, krav og behov vi har i og utenfor Grieghallen.
- Ha et prisnivå basert på kunnskap om betalingsvillighet i markedet, samt det som kan observeres fra andre kulturaktører. Prisnivået skal reflektere ambisjonen om økte billettinntekter.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Det har vært jobbet aktivt på samtlige delstrategier nevnt ovenfor, og det kan vises til høy grad av måloppnåelse i løpet av perioden. Det vises til relevante punkter i evalueringsskjema.

Hovedmål 3: Solide private støttespillere

- Bergen Filharmoniske Orkester med dets prosjekter og programmer skal være et foretrukket sponsor- og donasjonsobjekt blant kulturinstitusjonene i Bergen.

Delmål og strategier/tiltak:

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:

- Aktivt søke nye sponsorer og individuelle bidragsytere til virksomheten. Det er viktig at styret og styrets medlemmer er engasjerte og aktive i dette arbeidet.
- Ha en sponsor- og mesenstrategi som:
  - Er prosjekt- og programbasert, f.eks. turneer, innspillinger/media-produksjoner, formidlingsprogram, oppsøkende program, særskilte produksjoner, osv.

- Vektlegger sponsorenes samfunnsansvar, men som aksepterer sponsorenes krav på gjenytelser basert på deres forretningsmessige og profileringsmessige vurderinger.
- Pleier og videreutvikler samarbeidet med eksisterende sponsorer og mesener både når det gjelder tidshorisont, innhold og samarbeidsformer.
- Utnytter potensialet på stiftelsesområdet i Bergen.
- Utnytter potensialet blant både større og mindre individuelle bidragsytere i Bergen og omland.
- Om nødvendig setter inn nye dedikerte ressurser for å øke inntektene fra sponsor- og mesenmarkedet frem mot 250-årsjubileet.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse :

Det har vært jobbet meget aktivt på dette området gjennom hele perioden, og det kan også vises til meget gode resultater: Nye sponsoravtaler med Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, Trond Mohn, Bjarne og Yvonne Rieber samt Christian Rieber har sikret Stiftelsen mer enn 26 millioner kroner for perioden 2012-2017. I tillegg er det fornyet avtaler med Kavli-fondet og Grieg Foundation.

Hovedmål 4: Aktiv og god samhandling med offentlige bidragsytere og samarbeidspartnere

- Stiftelsen skal søke en aktiv og tillitsfull dialog med sine offentlige bidragsytere og øvrige samarbeidspartnere, og gjennom interaksjon med andre kunst- og kulturaktører søke overordnede grep som kan gi synergier og merverdier, kunstnerisk, publikumsmessig og økonomisk.

Delmål og strategier/tiltak:

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:

- Søke en aktiv og tillitsfull dialog med stiftelsens hovedbidragsyter, Staten v/Kulturdepartementet og Stortinget.
- Ha et aktivt samarbeid med Bergen Kommune og Hordaland Fylkeskommune.
- Videreutvikle samarbeidet mellom de større kulturformidlerne i Bergen (DNS, FiB, BNO og Grieghallen) og delta aktivt i utviklingen av Kultur Vest.
- Utvikle formålstjenlig samarbeid med øvrige kunst- og kulturaktører samt relevante utdanningsinstitusjoner i Bergen gjennom utvikling av programmessig nyskapende og publikumsbyggende samarbeidsprosjekt (BIT20 Ensemble, Teatergarasjen, Bergen Kulturskole, Griegakademiet, Borealis, Kunsthallen og Kunstmuseene i Bergen).
- Søke å tydeliggjøre og synliggjøre BERGEN FILHARMONISKE ORKESTERs profil og merkenavn i alle samarbeidsprosjekt.
- Utvikle samarbeid med institusjoner i Oslo, spesielt Oslo Filharmoniske Orkester og Den Norske Opera & Ballett.
- Undersøke potensialet ved et fremtidig nærmere organisatorisk samarbeid med BIT20-ensemblet.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Også her har det vært jobbet aktivt på alle delstrategier og det kan vises til prosesser og /eller resultater ifht de fleste kulepunkter. Av nye tiltak skal nevnes:

- samarbeid med Troidhaugen om Edvard Grieg internasjonale piano konkurranse
- samarbeidsprosjekter med BIT20 ,
- aktiv bruk av Kor Vest i våre korproduksjoner
fast samarbeidsavtale med BNO,
- avtale om gjestespillutveksling OFO/BFO inneværende sesong
- samarbeidsprosjekt med Carte Blanche 2016
- felles samarbeidsprosjekt med alle norske symfoniorkestret høsten 2014
- Samarbeidsavtale med Norges Musikkhøgskole om praksisuker for musikkstudenter
- aktiv deltakelse i Kultur Vest
- aktiv deltakelse i Grieghallens moderniseringsprosjekt.

Delmål 5: Profesjonell organisasjon og kompetent personale

- Stiftelsen skal utvikle seg som en attraktiv arbeidsplass for høyt kvalifiserte musikere så vel som for administrativt ansatte.
- Stiftelsen skal utvikle en optimalt fungerende organisasjon.

Delmål og strategier/tiltak:

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:

- A Videreutvikle sitt arbeidsmiljø og sin organisasjon som en attraktiv og velfungerende arbeidsplass, og:
- Vektlegge god kommunikasjon, informasjonsdeling og gjensidig respekt i den daglige interne samhandlingen.
  - Presisere fullmakts- og myndighetsstruktur med tilhørende ansvar.
  - Bevisstgjøre den enkeltes rolle og ansvar i forhold til å nå organisasjonens felles mål og i gjennomføring av omforente strategier og planer.
  - Vektlegge organisasjonsmessig lojalitet og forsterke felles identitetsfølelse.
  - Vektlegge godt lederskap og medarbeiderskap så vel i orkester som i administrasjon – vi gjør hverandre gode.
  - Utvikle kapasitet og kompetanse til å kunne gjennomføre systematisk oppfølging og utvikling av alle medarbeidere gjennom bl.a. periodiske medarbeidersamtaler.
  - Vurdere andre strategier og tiltak som følge av resultatene fra intern medarbeiderundersøkelse.

Kommentar i forhold til måloppnåelse:

Det kan vises til prosesser og resultater på flere av nevnte delstrategier og tiltak. Blant nye tiltak for perioden skal nevnes fokus på gruppelederrollen, - Utarbeiding av organisasjonsbeskrivelse med angivelse av funksjoner, roller og ansvar, forsterkning av internkommunikasjon med månedsbrev fra adm dir til alle ansatte , Ibruktakelse av et intranett med unike epostadresser for alle ansatte.

- B Søke å bygge ut orkesteret til full symfonisk besetning opp mot 106 musikere (delmål 2013: 101 musikere), og:
- Rekruttere musikere med musikkfaglig kompetanse på et høyt internasjonalt nivå og med personlige egenskaper som fremmer et godt sosialt og faglig miljø i orkesteret.
  - Ha rekrutterings- og ansettelsesprosesser i henhold til internasjonale standarder og gjengs praksis.
  - Ha ansettelsesvilkår på konkurransedyktig nivå, iht overenskomst og bransjestandard for øvrig vurdere behov for eventuelle seniorpolitiske tiltak.
  - Bidra aktivt i utdanningsløpet for talentfulle orkesterinstrumentalister under utdanning, herunder vurdere nærmere organisatorisk samarbeid med Bergen Unge Kammerorkester og Ung Symfoni.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Fra og med høsten 2013 har Bergen Filharmoniske Orkester 101 musikerstillinger. Det er også hevet over tvil at alle musikere som ansettes i faste stillinger besitter musikkfaglig kompetanse på høyt internasjonalt nivå. Og det er lav turnover. Slik sett kan man hevde at Stiftelsen pr i dag har internasjonalt konkurransedyktige ansettelsesvilkår. Nasjonalt sett er bildet mer sammensatt. Vi har innledet samarbeid med Barratt Due/BKS om praksisuker i orkesteret for unge talenter med tilhørighet i regionen.

Vi har inngått samarbeidsavtale med NMH om praksisuker for musikkstudenter

Vi har i samarbeid med NMH arrangert nordisk orkesterkonferanse om «Morgendagens orkestermusiker»

- C Ha en profesjonell og tilstrekkelig bemannet administrasjon, - og:
- Tilpasse og utvikle de ansattes kompetanse samt søke å utvide bemanningen iht de virksomhetsplaner som legges og de resultatkrav som stilles.
  - Rekruttere administratorer og ledere med kompetanse på et høyt internasjonalt nivå og med personlige egenskaper som fremmer et godt sosialt og faglig miljø i organisasjonen.
  - Ha ansettelsesvilkår på konkurransedyktig nivå, iht overenskomst og bransjestandard for øvrig.
  - Vurdere behov for eventuelle seniorpolitiske tiltak
  - Sørge for oppdaterte stillingsbeskrivelser med definerte ansvars- og arbeidsoppgaver.

Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Administrasjon og støtteapparat har en meget stabil sammensetning, preget av høy kompetanse og dedikasjon. Slik sett kan man også her hevde at ansettelsesvilkårene er konkurransedyktige. Det har ikke vært vurdert behov for særskilte seniorpolitiske tiltak utover de som er tilgjengelig for alle som følge av lov og avtaleverk. Det gjennomføres seniorsamtaler for ansatte over 55 år for å kartlegge eventuelle behov.

Stillingsinstruksene for alle i ledergruppen er blitt oppdatert i løpet av perioden.

Det er opprettet to prosjektstillinger, Salgsmedarbeider og Jubileumskoordinator, samt en notearkivar i halv stilling.

Ansatte har fått nye utfordringer gjennom omorganisering ved stillingsfratredelser

- D Ha en forvaltning og styring av selskapets ressurser i overensstemmelse med departementets krav til økonomistyring, lov og regelverk og gjengse selskapsstandarder forøvrig, og:
- Utvikle en langtidsplan for økonomi og finansiering for hele strategiplanperioden.
  - Utvikle en balansert mål- og resultatstyring tilpasset denne virksomhetens egenart.

Kommentar vedr tiltak måloppnåelse:

Overordnet sett har stiftelsen en meget god forvaltning og styring av selskapets ressurser.

Egenkapitalsituasjonen er god.

Vi har arbeidet med en langtids økonomiplan for perioden frem mot jubileumsåret 2015.

Vi har utviklet en standard prosjektkalkyle for turneprosjekter

IT-verktøyet er under kontinuerlig utvikling. Det er bl.a. innført databasert

fakturahåndteringsystem.

Hovedmål 6: Tydelig samfunnsorientering og godt omdømme

- Gjennom alle våre handlinger og all vår kommunikasjon skal merkenavnet Bergen Filharmoniske Orkester tydeliggjøres og orkestrets omdømme skal forsterkes som det åpne orkester som beveger og beriker
- Som nasjonalorkester vil vi sette agenda og gå foran med nytenkning og utprøving innenfor programlegging og publikumsbygging.

Delmål og strategier:

BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER skal:

- Gjennomføre en analyse av organisasjonens omdømme blant ulike interessentgrupper gjennom bla. ekstern spørreundersøkelse, og basert på resultatene fra denne analysen vurdere eventuelle nye tiltak for å sikre ønsket langsiktig omdømme og økt publikumsoppslutning.
- Bevisstgjøre organisasjonen på betydningen av alle medarbeideres individuelle og kollektive enkelthandlinger, ytringer og kommunikasjon når det gjelder effekt på institusjonens omdømme.

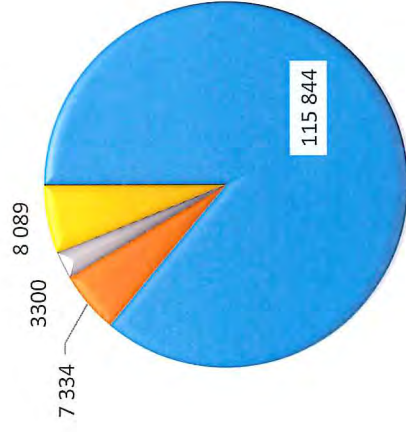
Kommentar vedr tiltak og måloppnåelse:

Kjennskaps- og omdømmeundersøkelse ble gjennomført i desember 2011.

Undersøkelsen bekreftet antagelsen om at orkestret har et solid kvalitetsmessig omdømme blant byens befolkning, samtidig som den også indikerer et publikumspotensiale. Den bekreftet på mange måter våre antagelser og understøtter den valgte strategi for institusjonen – det åpne orkestret.

Vedlegg 5: Ressurser 2010-2013 - Inntektsfordeling og ressursbruk

Inntektsfordeling 2013

■ KUD

■ Billettinntekter

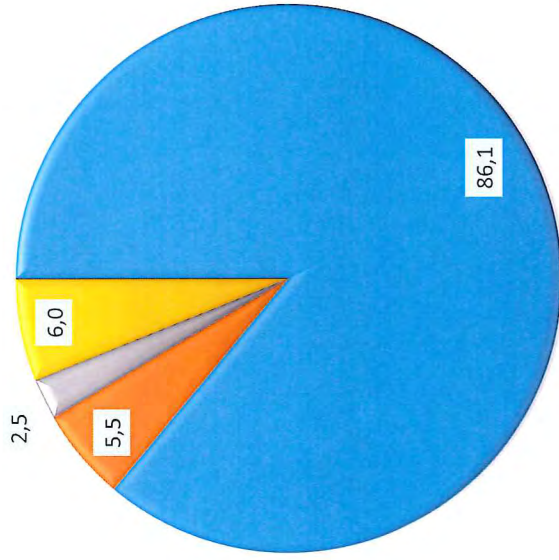
■

■ Turneinntekter utland

■

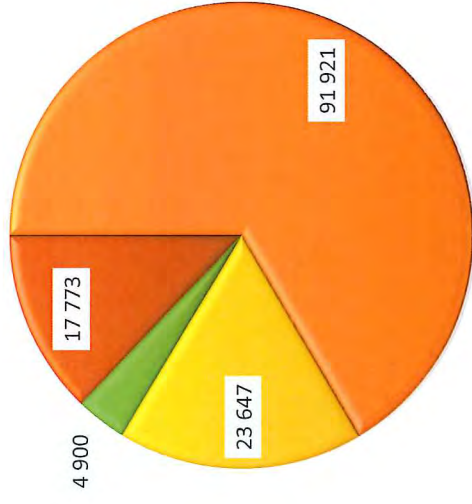
■ Andre inntekter

Inntektsfordeling % 2013

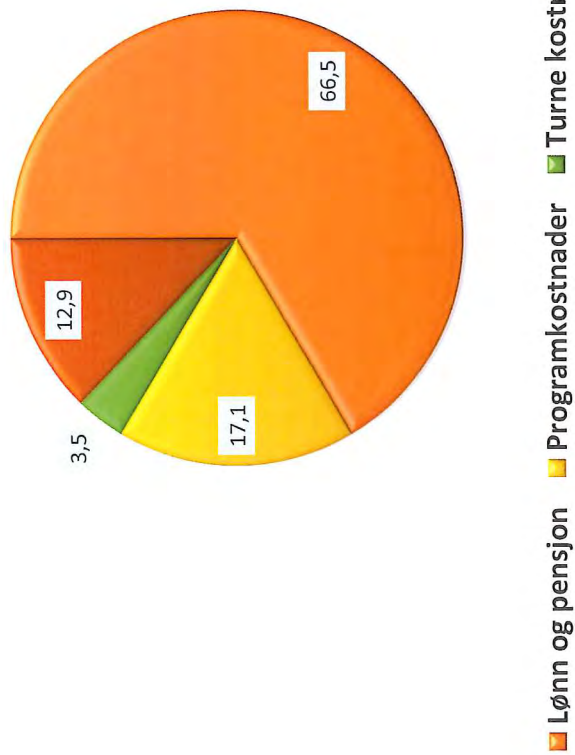
■ KUD ■ Billettinntekter ■ Turneinntekter utland ■ Andre inntekter

Kostnadsfordeling 2013

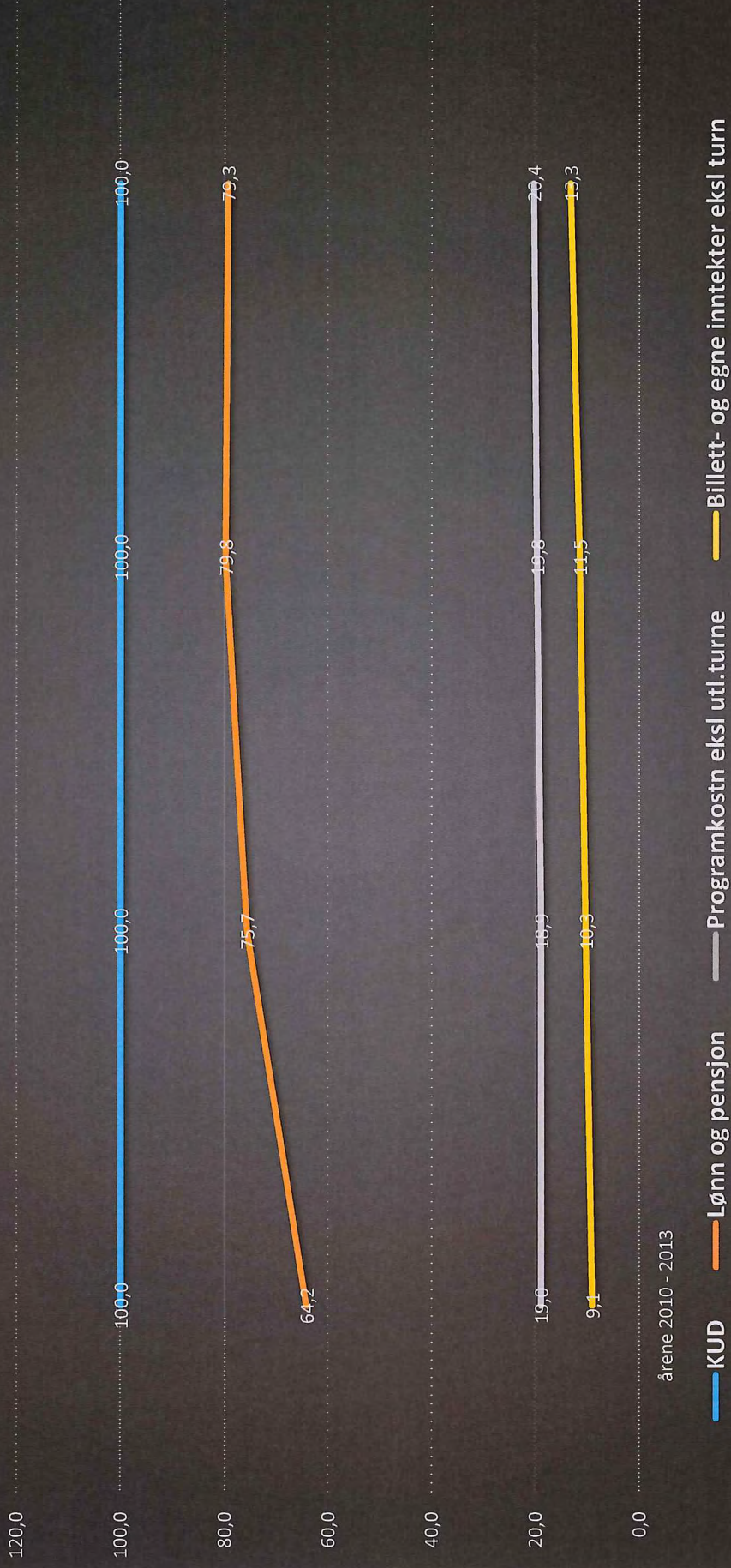
■ Lønn og pensjon ■ Programkostnader ■ Turne kostn ■ Andre kostnader

% fordeling kostnader 2013

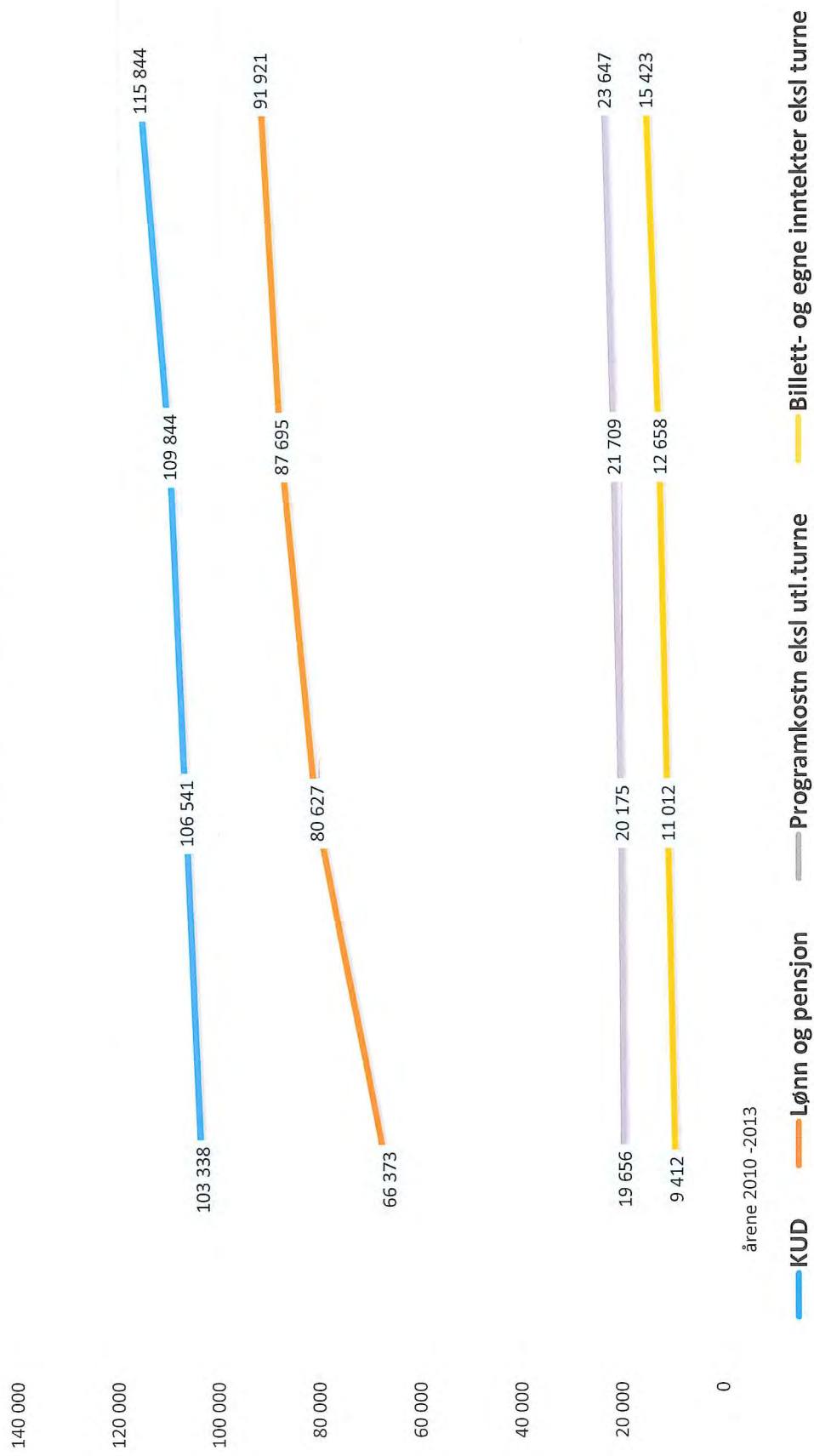

i % av KUD årene 2010 - 2013

årene 2010 - 2013

Ressurser 2010 - 2013

Vedlegg 6 -

Sammenlikning nøkkeltall BFO-GSO for 2011

	BFO	GSO
Totalt antall konserter	108	119
Antall konserter b&u	24	17
Antall konserter fast arena	78	104
Antall symfonikonserter	76	94
Antall turnekonserter utenbys	7	8
Antall turnekonserter utland	11	2
Antall CD-utgivelser	7	6
Totalt antall publikum	112 400	128 400
Herav publikum på b&u-konserter	22 100	10 600
Antall publikum billetterte arrangement	100 600	93 400
Antall publikum fast arena	76 300	85 200
Antall publikum symfonikonserter	86 000	116 000
Antall publikum turne innenlands	2 700	41 200
Antall publikum turne Utland	17 000	2 000
Totalt antall fremførte verk	234	307
Herav orkesterverk	212	150
Herav antall urfremføringer	1	4
Herav antall innenlandske samtidswerk	13	8
Herav antall utenlandske samtidswerk	39	15
Antall uker m innenlandske dirigenter	1	12
Antall innenlandske solister	19	38
Andel utenlandske orkestermusikere - prosent	47	24
Totalbudsjett	124 100	165 520
Statstilskudd	106 500	130 179
Egeninntekter	17 600	33 341
Herav abo- og billettsalgsinntekter	7 500	19 198
Herav sponsorinntekter	3 700	8 518
Egenkapital	20 900	7 682
Pensjonskostnader	7 600	11 900
Husleie og drift av lokaler	13 200	15 021
Antall orkestermusikere	98	109
Antall støtte, stab og ledelse	19	26

GSO: Allt utom Slottskogen og Götaplatsen

GSO: Inkl Slottskogen og Götaplatsen

GSO: många egna solister o flera sångarkvartetter

GSO: exkl restaugang ocj uthyrning

GSO: Budget 2011

GSO: exkl restaugang ocj uthyrning

GSO: Eksl restaurang, uthyrning, biljettkassa og fastighet

Vedlegg 7: Kritikker fra orkesterets utenlandsturneer og innspillinger

Utenlandsturneer:

England 2013:

«What an impression they made. Clearly an international band, both in look and sound, they combine an US-style brilliance with the characterful woodwind and brass you'd associate more with central European orchestras and a rich, glossy sheen to the strings. Under Andrew Litton's precise yet energetic direction, they pulled off a thrilling account of Richard Strauss's arch-Romantic, autobiographical *Ein Heldenleben* ... Litton's scorching reading turned it into a true concerto for orchestra, allowing the individual Bergen players to shine with a remarkable rhythmic suppleness and freedom», **The Scotsman** (om konserten i Usher Hall, Edinburgh)

«Andrew Litton has been the Bergen Philharmonic's music director since 2003. In those 10 years, the orchestra has continued to rapidly ascend the international ladder, and its current British tour provides a good opportunity to confirm in concert the qualities that its recordings with Litton, and other conductors, suggest. ...In the opening concert in the Usher Hall, the test was provided by Richard Strauss's *Ein Heldenleben*, launched by Litton on a carpet of rich string tone, which is one of the orchestra's most striking characteristics. It was maintained on a sweeping, even trajectory, full of carefully fashioned detail from woodwind and brass, without ever toppling over into empty posturing», **The Guardian** (om konserten i Usher Hall, Edinburgh)

«The Bergen Philharmonic is a wonderful orchestra. ...I speak of the Bergen Philharmonic in its own right. In recent months we have been charting their rise through CD reviews and Saturday columns. On the last night of January they gave their debut performance at the Usher Hall; and they did not disappoint. With Music Director Andrew Litton in charge they gave a climactic and deeply impressive performance of Strauss's *Ein Heldenleben* ... giving a sound, well-balanced, well-structured, deeply impressive and moving account of *Heldenleben*. The Bergen Phil is a great band: Let's get them back here», **Herald Scotland** (om konserten i Usher Hall, Edinburgh)

«One of the world's oldest orchestras, the Bergen Philharmonic (founded 1765) has never enjoyed such a high international reputation as over the last decade under the music directorship of Andrew Litton. Together in Edinburgh, on the first night of a seven-stop UK tour, they showed why, with an imaginatively designed programme that even cast fresh light on the warhorse at the centre of it, the Piano Concerto by Bergen's most famous son, Edvard Grieg. Stamping ownership on it right from the imposing timpani roll and cascading piano introduction, they had an ally in the outstanding young Norwegian pianist Christian Ihle Hadland, who played with full weight into the keys and yet always found the music's poetic lyricism. Litton made this all the more meaningful by prefacing it with Delius's rarely performed symphonic poem *+Paa Vidderne+* ("On the Mountains"), inspired by a walking holiday with Grieg. An early work, it repeats its big tunes a little too readily, but the performance

summoned up all its glowing warmth. Anticipating Delius's interest in Nietzsche, it also proved a clever counterweight to the muscular account of Strauss's +Ein Heldenleben+ in the second half», **Sunday Telegraph** (om konserten i Usher Hall, Edinburgh)

«In his ten years as Music Director of the Bergen Philharmonic, Andrew Litton has put the orchestra firmly on the map. This has mainly been thanks to their 60-plus recordings, but their current UK tour shows how well earned their new profile is. ...Swagger is the prevailing mood of Strauss's Ein Heldenleben, where again the solidity of the Bergen strings provided a superb foundation. Litton's unobtrusive way with balance and rhythmic elan was finely judged. But this was above all an airy performance. It took wing from the very start, and leader David Stewart's violin solos made for a flighty and feisty impersonation of Frau Strauss. ...Two tactfully chosen and beautifully executed encores - 'Though her Soft Lips and Part' from Walton's film score for Henry V, and the Tarantella from Britten's Soirees Musicales - topped off a more than impressive evening», **Telegraph** (om konserten i Bridgewater Hall, Manchester).

Sverige, Tyskland og Østerrike 2011:

Göteborgsposten: «Men historien tynger på inget vis spelet, i stället är det en påfallande fräsch och modern känsla som präglar framförandena under orkesterms nuvarande chefsdirigent, amerikanen Andrew Litton...Briljant är Andrew Littons och orkesterms tolkning av Rachmaninovs andra symfoni».

Neue Westfälische (Bielefeld)skriver: «Die Zugabe hingegen – Griegs Letzter Frühling – erweist sich als Exempel eines üppigen Streicherapparats, der Klangschönheit und – flexibilität verknüpft, ohne je süßlich-sentimental zu wirken. Wundervoll! In die Beifallsstürme mischt sich die Hoffnung, dieses Ausnahmeorchester nicht das letzte Mal in Bielefeld erlebt zu haben».

Süddeutsche Zeitung (München): Mit dem Bergen Philharmonic Orchestra hatte Grubinger allerdings auch ein minutiös and höchst flexible reagierendes Orchester an der Seite, das unter Andrew Litton schon die erste 'Peer-Gynt-Suite' von Edvard Grieg zum Ereignis werden liess. Wann je klingt Ases Tod so unendlich leise als Verlöschen eines Lebens, wann wird Anitras Tanz so erotisch und doch geradezu 'auf spitze' musiziert, steigert sich 'In der Halle des Bergkönigs' so infernalisches brachial?»

Frankfurter Allgemeine Zeitung: Eine noch geschlossener Leistung war zum Schluss die 45 Minuten Aufführungsdauer beanspruchende Sinfonie Nr. 2 e-Moll op. 27 von Serge Rachmaninow – ein werk der epischen Breite, aber auch der rhythmischen Zuspitzung. Im herrlich intensive Fluss der hohen Streicher drohte der Spannungsbogen nie abzureissen, die Entwicklung zum effektvollen Finale gelang hinreissend. Man wünschte, mRachmaninows grosse Orchesterwerke würden stets so wohlproportioniert und klangvoll entfaltet – und so hingebungsvoll musiziert wie an diesem Abend».

Sverige og England 2010:

Dagens Nyheter: «Orkestrarna har här haft chansen att visa seg. Och visst har det låtit bra, med många skickliga insatser, men den verkliga Mahlerklängen fick man först på den allra sista dagen, i det verk som Mahler haft minst chans att påverka: den ofullbordade tionde symfonin. Bergens filharmoniska orkester visade i den första satsen - som Mahler faktiskt hann orkestrera - en stark känslighet för de små valörer som krävs för att bygga samman Mahlers klangvärld».

Seen and Heard UK Concert Review: «Well I'm glad he brought him (Freddy Kempf) to the Sage because the performance of the fiendish Prokofiev Concerto was given a stunning rendering. Not only was this a demonstration of virtuosity and power from the soloist, but the partnership with the Bergen Philharmonic and their Music Director delivered an all-round performance of immaculate ensemble. This well rehearsed interpretation has already been recorded on cd and is being toured. ... Shostakovich's Fifth Symphony was given a fine performance, balancing clarity of texture with power. The Bergen strings make a clean sound that can carry heft when required. This is a well drilled orchestra, with impressive ensemble and intonation. Andrew Litton conducted the work with authority».

The times: «Even in the rather boxy acoustics of Cadogan Hall, the strings of the Bergen Philharmonic had a silvery sheen, assurance and refinement, and the wind principals seized their solos characterfully. In his seven years at the helm, the personable American conductor Andrew Litton has clearly nurtured a classy band of instrumentalists».

Innspillinger:

Peter Tchaikovsky:

The Swan Lake

James Ehnes, violin

Neeme Järvi, conductor

Chandos 2013

'Orchestral Recording of the Month', BBC Music Magazine

'A great work in a very fine performance, beautifully recorded', MusicWeb International

Sergei Prokofiev:

Symphony No. 6, op. 111

Lieutenant Kijé, op. 60

The Love for Three Oranges, symphonic suite, op. 33b

Andrei Bondarenko, baritone

Andrew Litton, conductor

Bergen Philharmonic Orchestra

BIS-1994 2013

'Andrew Litton och hans fantastiska orkester (hvad säger man om dagens Bergen-filharmoniker? Börjar kännas som NORDENS FRÄMSTA...) fångar både skönhet, smärta och ångest perfekt. Så gripande. Underbar skiva, underbar upptagning med en makalös med ändå inte svårhandterlig dynamik', OPUS

'If this recording were to form the start of a cycle of Prokofiev symphonies, these - at this level of quality - would have the best chances of becoming renditions without equal', Klassik Heute

'BIS has a winner here. No Prokofiev disc has better sound quality than this and with performances of the highest quality, purchase is not a difficult decision', MusicWeb International

Hector Berlioz: Overtures
Sir Andrew Davis, conductor
Bergen Philharmonic Orchestra
Chandos 2013

'Until now the election to have of these remarkable works was by the Staatskapelle Dresden under Sir Colin Davis (RCA, 1/), deleted at the present but still eminently recommendable. Still, these thrilling new performances by Sir Andrew Davis and the excellent Bergen Philharmonic tend to trump the earlier issue, not least for the superb SACD quality, which sounds almost equally spectacular on a non-SACD reproducer. **VERY HIGHLY RECOMMENDED**, Gramophone May 2013

Pyotr Il'yich Tchaikovsky: The Sleeping Beauty
James Ehnes, violin
Robert deMaine, cello
Neeme Järvi, conductor
Bergen Philharmonic Orchestra
Chandos Super Audio CD 2012

«It's all stunning - possibly one of the greatest ballet recordings ever made...UNMISSABLE!», The Arts Desk

'As far as the quality of sound is concerned, there's no competition for the new Chandos recording. ...Compleatists will be particularly pleased - as far as I'm aware the score is performed complete; though I'm certainly not ruling out older recordings which are slightly abridged, the completeness, combined with the quality of performance and recording makes this my version of choice now', MusicWeb International december 2012

Johan Severin Svendsen: Orchestral Works Vol. 2

Norwegian Rhapsody No. 3, op. 21

Norwegian Rhapsody No. 4, op. 22

Concerto for Cello and Orchestra, op. 7

Symphony No. 2, op. 15

Truls Mørk, cello

Neeme Järvi, conductor

Bergen Philharmonic Orchestra

Chandos 10711 2012

'**GRAMOPHONE CHOICE.** Järvi and his Norwegians are on scintillating form and the Cello Concerto and dark reading of the symphony are to be treasured', Gramophone Awards issue 2012.

'Svendsens zweite Sinfonie entfaltet unter Neeme Järvis Händen ihren ganzen Reiz, lediglich das Scherzo nimmt der estnische Grossmeister etwas zu hemächlich, da gerät das Allegro giusto eher zum Andante comodo. Als Meister der Farben stellt Järvi Steigerungen und Höhepunkte nicht übergross heraus, sondern integriert sie geschickt in den grossen Fluss des Werkes. Wir dürfen uns schon auf Folge 3 freuen!', Rondo (Das Klassik & Jazz Magazin)

Olivier Messiaen: Turangalila-Symphonie

Steven Osborne, piano

Cynthia Millar, ondes martenot

Juanjo Mena, conductor

Bergen Philharmonic Orchestra

Hyperion CDA67816 2012

Gramophone Choice. 'This performance led by the BBC's Chief Conductor, Juanjo Mena, utterly redefines the terms under which past/current/future Turangalilas need to be judged. Recently I've been enjoying the Bergen Philharmonic's Stravinsky with Andrew Litton, and hearing them rip through Messiaen's carnivorous, citrusy orchestration confirms it: THIS IS A GREAT ORCHESTRA', Gramophone October 2012.

'Let's jump the gun on this one: the official release date is July 30, but this is an important event. I have possessed almost all recordings of Messiaen's unique, 10-movement orchestral monster the Turangalila Symphonie. All are brilliant, but not one of them approaches the sheer exhilaration, ebullience and exuberance of HYperion's new recording of the piece, featuring the pianistic genius of Steven Osborne endlessly energising the music; the unique interpretative skill of ondes martenot player Cynthia Millar (simply the best in the world), who makes the wavy, electronic gizmo speak with clarity and expression; and the coherently structured, articulate playing of the Bergen Philharmonic under principal guest conductor Juanjo Mena. This is a glorious performance of a work that's rare in the concert hall. ...**A clear record of the year**, as early as July', Herald Scotland.

'Well, it only takes seconds to realise this is going to be an unforgettable race. Mena whips his steed into a veritable frenzy from the outset, the sound big, bold and formidably detailed. Frankly it's a rude shock - albeit a bracing one - and those brazen textures and stomping rhythms are especially disconcerting. ... For Hyperion this is another world-beater: a recording to rank alongside their unforgettable Gothic. C'est vraiment parfait; the new Turangalila sweeps the board', MusicWeb International. **RECORDING OF THE MONTH.**

'Many fine versions of this work are available, notably Previn on EMI and Wit on Naxos, but this new Hyperion-recording is something else. Steven Osborne on piano, Cynthia Millar on ondes martenot, the Bergen Philharmonic Orchestra members and conductor Juanjo Mena are all on top of their form and effortlessly convey a symbiotic relationship to each other, as if they had played this together already a thousand times, but everything also sounds so spontaneous, electric and exciting. This should easily make the short list for the next round of orchestral sound engineering awards', Classical Music Sentinel. **EDITOR'S PICK.**

George Gershwin:

Piano Concerto in F, Rhapsody in Blue (original jazz band version, orch. Ferde Grofé)

Second Rhapsody for Piano and Orchestra (in the original 1931 orchestration by the composer)

Variations on 'I got Rhythm'

Freddy Kempf, piano

Andrew Litton, conductor

Bergen Philharmonic Orchestra

BIS-SACD-1940 2012

'...this performance turns out to be beautiful, stylish, light and elegant. Kempf makes the music his own, to be sure, but in a good way, while Andrew Litton, who knows this music cold, gets the orchestra to play as the manner born. The trumpet solo in the slow movement, with its quivering vibrato, is particularly marvellous. An almost perfect disc then, and if you're looking for all of Gershwin's music for piano and orchestra in top quality sound in a single package, this is pretty hard to beat', Classics Today

'...når Håkon Nilsen spiller klarinettstemmen i 'Rhapsody in Blue' og Martin Winter growler på trompeten sin, blomstrer musikken opp og høres ut som noe Ellington kunne ha skrevet. Kanskje var det noe slikt Gershwin i sin tid hørte for sitt indre øre?', Bergens Tidende

'BIS's new Rhapsody in Blue ranks with earlier pianist/conductor favourites - Bernstein, Tilson Thomas, Previn - but has far more accurate instrumental colours. Unmissable', HiFi News

Luciano Berio: Orchestral Realisations

Rendering for Orchestra after fragments for Symphony

No. 10 in D major, Sonata, op. 120 No. 1, Clarinet Sonata

by Johannes Brahms, adapted for Clarinet and Orchestra,

Sechs frühe Lieder, from Lieder und Gesänge 'aus der Jugendzeit'

by Gustav Mahler. Arranged for baritone and orchestra.
Roderick Williams, baritone
Michael Collins, clarinet
Edward Gardner, conductor
Bergen Philharmonic Orchestra
Chandos 2012

'A wonderful disc of Berio's (sometimes radical) interventions. ...Rendering opens the disc - a very successful account that more than holds its own. ...Berio's transcriptions of Brahms' clarinet sonata - Edward Gardner proves to be a sympathetic accompanist and draws a rich, warm sound from the Bergen Philharmonic Orchestra. ...6 early songs by Mahler - Berio's orchestration is marvellous (as is the treatment from Gardner and the Bergen Philharmonic). Chandos have produced one of their finest sounding discs for some time here. Strongly recommended' SA-CD.net

'Samspillet med dirigent Edward Gardner er energisk, også i de mer partiturtro Berio-arrangementene, hvor Brahms og Mahler står under lupen. Orkesteret har løftet seg jevnt de siste årene og er stadig sultent. Utgivelsen er eksempel på en tolkning som kanskje ikke er radikal, men som likevel klinger friskt, fra et orkester som låter motivert, og dermed godt' Aftenposten

Franz Liszt: Piano Concerto No. 1 in E flat major, Piano Concerto No. 2 in A major
Edvard Grieg: Piano Concerto in A major
Stephen Hough, piano, Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra.
Hyperion CDA67824 2011

Outstanding «Time and again, Hough's traversals of familiar works are played with such insight, probity and sage musical understanding that we feel almost as if we are hearing them for the first time ... [Grieg] Each phrase is shaped with the utmost refinement within an exquisitely fluid tempo that is perfectly matched by Litton and his musicians», **International Record Review** October 2011.

«Does the world really need another recording of the Grieg Piano Concerto? The answer has to be an emphatic yes when the soloist is the barnstorming Stephen Hough, a pianist with the fascinating ability to take a venerable work, strip it of its patina and present it as though for the very first time. ...with the warm and generous Bergen Philharmonic under the meticulous Andrew Litton. Highly recommended.», **The Guardian** October 2011

«Så legg øret tett på denne innspillingen og spør om ikke Bergen Filharmoniske Orkester er landets beste akkurat nå? Best i betydningen 'personlig', gjenkjennelig uttrykk og trygghet i egen orkesterkropp. En fryd for øret», Vårt Land

Max Bruch: Violin Concerto No. 1 in G minor, op. 26, Romance in F Major, op. 85, String Quintet in A minor, op. posth.

Vadim Gluzman, violin, Andrew Litton, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra

Vadim Gluzman, violin I, Sandis Steinbergs, violin II, Maxim Rysanov, viola I, Ilze Klava, viola II, Reinis Birznieks, cello

BIS-SACD-1852 2011

BBC Music Orchestral Choice. «Vadim Gluzman's playing of Bruch's Concerto is superb in every way. Andrew Litton and the Bergen Philharmonic are sterling accompanists, responding with subtlety to Gluzman's nuanced phrasing and projecting great urgency in the big orchestral tutti at the end of the first movement», **BBC Music Magazine** July 2011

Diapason D'OR. «Attention, talent hors norms. Par la lumière de son timbre, son brio décomplexé, sa subtilité franche, Vadim Gluzman fait revivre un certain âge d'or du violon, **Diapason** June 2011

Diapason d'Or de l'année 2011.

Recording of the Month. «Vadim Gluzman, with a finely attentive accompanist in Andrew Litton and his responsive Bergen Philharmonic Orchestra, plays it superbly – it's quite the finest performance I have ever heard, including Kreisler's famous 1925 recording», **MusicWeb International**, June 2011

Disc of the Month. «In short, this is as fine a performance of this much-too-frequently played piece as any in the history of recorded sound, and Gluzman is backed by an equally bold and exciting accompaniment from Andrew Litton and his Bergen orchestra, which seem to be entering a 'golden' phase of their partnership. A mandatory acquisition», **Classics Today** April 2011

Igor Stravinsky:

Rite of Spring, Petrushka

Andrew Litton, conductor

Bergen Philharmonic Orchestra

BIS-SACD-1474 (2011)

Nominated Gramophone Awards 2011. Orchestral category

Recording of the Month. «before we even start on the qualities in performance of this release, the recording really is in a class of its own. ...rest assures that this is a demonstration quality disc and one which will impress all who hear, cats excepted. ...Both through the accuracy of the playing and detail in the recording there is much new to be discovered under Andrew Litton's baton. ...In fact, if you want one crusty old cynic's honest opinion, I think it's as damn near definitive as I'm ever likely to hear», **MusicWeb International**, May 2011

Disc of the Month. «Andrew Litton has the Bergen Philharmonic playing at a world-class standard... There are no dead spots at all. In short, this is as colourful and intelligent a

reading as you will ever hear, and it deserves the highest possible recommendation»,
Classics Today March 2011

Editor's Choice. «Ballet with bite. The Rite of Spring and Petrushka – with their super softs and crazy louds – might have been written with SACD in mind. Most notably, the Rite's bass drum will blow your wig off, but listen for the unusually well defined brass and low strings sounds. An essential modern alternative to classic accounts by Bernstein, Boulez, Dorati et al», **Classic FM** June 2011

«**Outstanding**», International Record Review, June 2011

«Seit 2003 steht Andrew Litton an der Spitze des Philharmonischen Orchesters von Bergen, und offenkundig ist es ihm in dieser Zeit gelungen, aus dem norwegischen Klangkörper ein Ensemble der Spitzenklasse zu formen. Zumindest last die exzeptionelle Qualität der vorliegenden Einspielung dies vermuten», **Fono Forum**, June 2011

Sergej Prokofiev: Piano Concerto No. 2 in G-minor, op. 16, Piano Concerto No. 3 in C-major, op. 26, Piano Sonata No. 2 in D-minor, op. 14
Freddy Kempf, piano
Andrew Litton, conductor
Bergen Philharmonic Orchestra
BIS-SACD-1820 (2010)

Editor's Choice. «A masterful Prokofievian pair here from Freddy Kempf, who couplest he Second and Third concertos and in so doing beats Evgeny Kissin – and one in which the orchestra under the excellent Andrew Litton play a full part», **Gramophone** May 2010

Nominated Gramophone Awards 2010. Finalist category Concerto

Disc of the Month. «These are fabulous performances. ...The Second Concerto's whirlwind toccata of a second movement has seldom been played with such fleetfingered, sparkling lightness. Kempf is helped in this respect by Andrew Litton, almost always at his best in Russian Music. He finds far more colour and character in Prokofiev's orchestration than does Gergiev, and the Bergen Philharmonic plays with impressive panache». ... With state-of-the-art sonics in all formats, this disc is an essential addition to any serious Prokofiev collection», **Classics Today** February 2010

«I've already admired the Bergen Philharmonic in some other recordings, and both they and Andrew Litton are more than just a safe pair of hands in this repertoire. Previn and the LSO give a bit more of that Russian rawness which ideally suits much of this music, but even with their refinement and meticulous accuracy the Bergen orchestra generate plenty of colourful animation and excitement. ...This is a recording and set of performances about which making a big fuss would seem entirely appropriate», **MusicWeb International**, May 2010

Johan Halvorsen: Orchestral Works Vol. II; Suite ancienne, op. 31a, 3 Norwegian Dances, Air norvégien, op. 7, Chant de la veslemøy, Symphony No. 2 'Fatum'.
Marianne Thorsen, violin, Neeme Järvi, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra
Chandos 10614 2010

«The latest in Chandos's Halvorsen series may be a slow burner but it's a winner too. ...The performances throughout are top-notch and Chandos's sound is of demonstration quality»,
Gramophone November 2010

Recording of the Month. «The Bergen players and Neeme Järvi give this music their fullest attention, and it is hard to imagine it being played any better. It will certainly find its way into my Recordings of the Year.» **MusicWeb International** November 2010

Johan Halvorsen: Orchestral Works Vol. I; Entry March of the Boyars, Andante Religioso, Suite from 'Mascarade', La Mélancolie, Symphony No. 1 in C-minor.
Marianne Thorsen, violin, Neeme Järvi, conductor, Bergen Philharmonic Orchestra
Chandos 10584 2010

Disc of the Month. «It's good to see Neeme Järvi back on Chandos in top form, and it's even better to see the label starting a new project that promises to be delightfully worthy of collector's attention and true to its roots in interesting Romantic repertoire. ...the orchestra plays with total commitment and enthusiasm. Great sound too. A terrific release», **Classics Today** June 2010

«This CD apparently is the first in a welcome series devoted to music of Halvorsen. ...Järvi is in top form, as is the Bergen Philharmonic, and we enjoy the usual rich Chandos sound»,
ClassicalCDreview, August 2010

Vedlegg nr. 8
PUBLIKUMSUTVIKLING

Målet er å bringe så mange publikummere som mulig oppover og utover mot høyre, fra «non attender» til abonnent.

Frekvens / Repertoire	Non attender			Occasional attender		Frequent attender	Subscriber
	-1 (oppsøker konsert sjeldnere enn 1 gang pr. år)	1 (oppsøker konsert ca 1 gang pr. år)	2 - 3 (oppsøker konsert 2-3 ganger pr. år)	4-6 (oppsøker konsert 4 - 6 ganger pr. år)	Abonnent (inntil 26 konserter pr. år)		
A Samtidsmusikk og konserter med ett samtidsverk							
B Bruckner, Mahler, Sjostakovitsj							
C Mozart, Beethoven							
D Familiekonserter							
E BT Ønskekonsert, musikaler, svsker							